

Dissertatie

Cato TEN HALLERS-TJABBES, 1979. The shell of the whelk *Buccinum undatum* L. Shape analysis and sex discrimination. Proefschrift Groningen, X + 131 pp., 66 fig., 11 tab.

Het betreft hier een onderzoek naar de vormkenmerken van schelpen van Gastropoda. De vraag of geslachtsdimorfie optreedt in de schelp werd onderzocht door in *Buccinum undatum* L., de wulk, het verband tussen de weke delen en de schelpvorm te bestuderen. In zee werden door middel van duiken levende wulken verzameld, waarvan de schelp naar geslacht en vindplaats gemerkt en met behulp van een speciaal ontworpen meetapparaat driedimensionaal gemeten werd langs een geconstrueerd patroon van lijnen over de schelp. De meetgegevens werden geanalyseerd met behulp van een computer. Projecties onder verschillende hoeken van de patroonlijnen duiden op mogelijke geslachtsdimorfie in de mondrand. Het feit dat de geslachtsorganen van het dier dicht bij de mondrand liggen, ondersteunt deze opvatting. Om de wezenlijke vormkenmerken van de individueel sterk verschillende schelpen herkenbaar te beschrijven werd discriminant-analyse, een multivariate statistische methode, toegepast. In de classificatiefase van deze analyse bleek het mogelijk in een monster van 140 exemplaren 85% van de schelpen van niet bekend geslacht (één derde deel) aan de hand van vormkenmerken juist te classificeren. Bij twee monsters van verschillende herkomst bleek ook de vindplaats herkenbaar (90% juist).

(samenvatting door auteur)